

види доцільно використати і при створенні рокарію. Біля водойми пропонуємо розмістити бесідку, а біля неї висадити клен Гіннала або прирічковий (*Acer ginnala Maxim*). З правої сторони клена пропонуємо висадити хвойні дерева і кущі: тую західну і ялівець козачий. Біля входу в будинок, пропонуємо висадити яблуню домашню (*Malus domestica Borkh.*), грушу звичайну (*Pyrus communis L.*). На дачній ділянці доцільно передбачити вечірнє спеціальне освітлення. Перш за все, слід продумати освітлення з урахуванням функціональних, 37 утилітарних завдань і, якщо є можливість, передбачити декоративне освітлення найцікавіших ландшафтних композицій.

Список використаних джерел

1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.
2. Жирнов А. Д. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів: навчал. посіб. для курсового та дипломного проектування / А. Д. Жирнов, Я. В. Мельничук. Львів: УкрДЛТУ, 1995. 42 с

Лілія БУРДИГА, студентка 1 курсу магістратури спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»
Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович**,
зав. кафедри, доктор с-г. наук, професор
Заклад вищої освіти «Подільський державний
університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ

Озеленення території присадибної ділянки, як фактор навколишнього середовища – це створення системи територій із зеленими насадженнями, а також окремих посадок дерев і чагарників, пов'язане з його планувальною структурою, архітектурно-просторовою композицією забудови та місцевими природно-кліматичними умовами. Сьогодні з розвитком приватних садиб, активно розвиваються процеси озеленення та ландшафтного проектування.

Елементом присадибної ділянки є зелені насадження, які не тільки прикрашають садибу, але й створюють комфортні умови для праці та відпочинку. Тому велике значення мають раціональне розміщення на ділянці дерев, чагарників, квітників, правильний їх вибір відповідно до природних умов та біологічних особливостей, а також догляд за садом та іншими зеленими насадженнями[2].

Зелені насадження відіграють важливу роль у формуванні середовища, надають йому індивідуальні, своєрідні риси[1]. Об'єкти зеленого будівництва повинні бути і часто є самостійними витворами садово-паркового мистецтва. Основне завдання озеленення – створити затишок і комфорт на ділянці біля будинку для його власників і всієї родини. Правильно підібравши рослини для озеленення можна підкреслити індивідуальний характер споруди, виділити окремі її елементи, зробити їх більш виразними або, навпаки, приховати, задекорувати, якщо вони малопривабливі. Крім того за допомогою зелених насаджень підкреслюються особливості або приховуються недоліки рельєфу. Метою роботи є розробка проектних пропозицій щодо озеленення та благоустрою присадибної ділянки, яка знаходиться в місті Кам'янець-Подільському Хмельницької області. Для створення стійких та довговічних насаджень, які б відповідали сучасним санітарно – гігієнічним та естетичним вимогам, необхідно знати екологічні, біологічні та декоративні особливості самих рослин, які будуть висаджуватись та кліматичні умови території, на якій вони проектується. Досягнути найбільш декоративного ефекту при оформленні рослинами різних об'єктів слід дотримуватися ряду вимог: не слід застосовувати дуже багато видів в одній композиції (найбільш ефектно виглядають композиції з декількох видів); один вигляд в композиції повинен домінувати, складати як би її фон, а інші повинні бути йому підлеглі; види в композиції повинні гармонувати між собою, маючи схожість у ряді зовнішніх. До асортименту рослин, який ми пропонуємо висадити на території присадибної ділянки входять невисокі швидкоростучі дерева і чагарники. Особливу увагу слід звернути на формування господарського саду та зони для прогулянки, оскільки вони займають саму велику за площею територію. Завдяки їх раціональному розміщенню можна

додати невеликій ділянці враження широкого простору, а за допомогою включення декоративних рослин в поєднанні рельєфом можна проілюструвати всю різноманітність природних елементів. На невеликих ділянках доцільно периферійне розташування плодово-ягідних рослин. На проектній території в 0,08 га присадибної ділянки нами виділено наступні функціональні зони: вхідна зона, зона тихого відпочинку, прогулянкова зона та зона плодового саду. Всі основні зони повинні бути відособленими одна від одної або органічно включеними в загальну композицію, так як головне завдання полягає в оформленні простору присадибної ділянки та поєднанні композиційних елементів і комфортності середовища по всіх параметрах – екологічних, функціональних, естетичних принципах. Оформлення цієї частини присадибної ділянки пропонуємо створити композицію з використанням дерево-чагарникової та квіткової рослинності: виноград культурний (*Vitis vinifera*), витка троянда (*Rosa Westerland*), Вейгелою гібридною (*Weigela gibrida*), бузку звичайного (*Syringa vulgaris*), а з лівої сторони біля забору створити кам'янисту гірку з підбором відповідних рослин: барвінок трав'янистий (*Vinca herbacea*), молодило покрівельне (*Sempervivum tectorum*), очиток гібридний (*Sedum hybridum*), флокс шиловидний (*Phlox subulata*), флокс чудовий (*Phlox amoena*), чистець шерстистий (*Stachys lanata*), перстач білий (*Potentilla alba*), шафраном весняним (*Crocus vernus*), печіночницею весняною (*Hepatica nobilis*), анемоною дібровою (*Anemone nemorosa*), костриця овеча (*Festuca ovina*). Далі за будинком буде розташовуватись прогулянкова зона та зона відпочинку. В парадно-вхідній зоні або в'їзду, яка влаштована для руху автомобіля до гаража, встановлюємо контейнерні рослини з самшиту вічнозеленого (*Buxus sempervirens* L.) з використанням топіарного мистецтва. З південно-східної частини біля гаража в центрі ділянки влаштовуємо фонтан. Поряд створюємо альпінарій з підібраним асортиментом рослин: іберіс вічнозелений (*Iberis sempervirens* L.), гадюча цибулька гроновидна (*Muscari botryoides* (L.) Mill.), первоцвіт весняний (*Primula veris* L.), півники карликові (*Iris pumila* L.), флокс шиловидний (*Phlox subulata* L.) та очиток їдкий (*Sedum acre* L.).

Отже комплекс робіт по озелененню та благоустрою території присадибної ділянки повинен забезпечити комфортні умови проживання, задовольнити культурно-побутові та естетичні запити мешканців об'єкта. Підібраний асортимент рослин не повинен викликати алергічних реакцій. Сплановані роботи в першу чергу повинні бути спрямовані на оздоровлення, створення сприятливого мікроклімату і на поліпшення декоративності об'єкта.

Список використаних джерел

1. Бунін В. О. Квітникарство / В. О. Бунін : Довідник. – Львів : Світ, 1994. – 150 с.
2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В.І. Білоус. – Київ: Вища школа, 2001. – 299 с.

ДІЛЬНИЙ Володимир, студент1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 206 «Садово - паркове господарство»
Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович**,
доктор с.-г. наук, професор кафедри садово-паркового господарства,
геодезії і землеустрою
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ЕТАПИ ЛАНДШАФТНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

Проектування ландшафту дає можливість контролювати наявний простір, вирішувати його організацію в цілому, відповідно до прийомів ландшафтного дизайну. Сприйняття ландшафту визначається компонованням різних елементів усередині нього, які ділять краєвид на кілька зон. Важливим моментом проектування є те, як буде рухатись людина по присадибній ділянці. Її рух можна спровокувати цікавою, привабливою доріжкою, погляд можна направити на задуманий краєвид за допомогою квіткового чи чагарникового насадження.

Вхідна зона – візитна картка присадибної ділянки, тому важливим є доріжка, яка заводить відвідувача на її територію. Таким чином, першим етапом